

SEMINÁRNÍ PRÁCE

DO PŘEDMĚTU PSYCHOLOGIE DUŠEVNÍHO
VÝVOJE

NA TÉMA:

UČENÍ

VYPRACOVALI: Hašová Darina
Šimerle Jan

V BRNĚ DNE: 17.5.2008

UČENÍ

A stack of white papers or documents, slightly blurred, set against a light purple and blue background.

PŘIROZENÉ A NENÁVIDĚNÉ.....

A stack of papers, rendered in a green and black color scheme, appearing as a stylized or shadowed version of the stack above.

Učení je proces získávání a rozvoje paměti, chování, včetně dovedností, znalostí, porozumění, hodnot a moudrosti.

- Dá se chápat jako:
- získávání zkušeností
- utváření jedince v průběhu jeho života
- naučené je opakem vrozeného
- výsledkem učení je každá změna chování a prožívání

DRUHY UČENÍ

- Existují 4 základní druhy učení:
- učení poznatkům - osvojování znalostí
- senzomotorické učení (smyslově pohybové) - rozvíjí se senzomotorické schopnosti a procesy názorného poznávání (dítě se učí chodit, manipulovat s hračkami, apod.)
- učení intelektových činností - rozvíjí se myšlenkové procesy, intelektové dovednosti a schopnosti k řešení složitých problémů
- sociální učení - učení sociální komunikaci, interakci a percepce, osvojují se sociální dovednosti, formují motivy a charakter

CO JE UČENÍ????

- Všeobecně se za velmi vzdělaného člověka považuje ten, kdo prošel školami od první třídy ZŠ až po vysokou školu. Ze zkušenosti však víme, že absolvování školy ještě není zárukou vzdělání. Vzdělání zpravidla vztahujeme k rozumové činnosti člověka. Vzdělaný člověk ví, protože se to naučil. Psychologové odhadují, že až 80% poznatků si člověk osvojuje mimo školu [zdroj?]. Ve škole však získává poznatky, které jsou uspořádané a tvoří systém - mentální rámec. Umožňuje porozumění novým poznatkům tím, že jsou prostě zařazovány do poznávací struktury, postupně školou sestavované, tmelené poznáváním vztahů a příčin.
- Vzdělání by člověku mělo umožňovat, aby nově získávané informace zařazoval, třídil a chápal v souvislostech. Je pochopitelné, že struktury a mentální rámce, které se dětem budují od nejútlejšího věku, jsou silně závislé na paradigmatu doby. Ještě nikdy patrně neměla lidská společnost k dispozici tolik informací, jako v současné době. Pro sebeformování cestou informací musíme mít však náležité předporozumění paradigmatu, na kterém se nám informace ukazuje.
- Pohled současného člověka na svět, mentální rámec a z toho vyplývající celý jeho způsob prožívání života, stále výrazně ovlivňuje vědecké pojetí světa založené na modelech karteziánské filosofie a newtonovského mechanistického pojetí světa. Tato metodologie vznikla před více než 300 léty zásluhou francouzského filosofa Reného Descarta (1596-1650) a anglického přírodovědce Sira Isaaca Newtona (1642-1727).

Jak se dobře učit?

- Touto otázkou se zabývala řada psychologů, kteří díky pozorování a zkoumání jedné třídy v Anglii přišli na toto:
  1. učení musí být řádně naplánováno
  2. musíme se učit ve křivce výkonu
  3. učit se samostatněji
  4. opakovat
  5. pozorně číst

- 1) Učební látku zvládneme mnohem lépe, když si čas nutný k učení naplánujeme. Neboť v opačném případě se nám učení nahromadí a my ho nemáme šanci stihnout. Nejdříve si tedy látku musíme rozdělit do rovnoměrných časových intervalů. K tomu potřebujeme „časový plán“ – nějaký zápisník do kterého si přesně vedeme co kdy a z čeho píšeme. Tak máme vše černé na bílém a jsme připraveni na všechny termíny. K tomu jeden příklad: na pátek je ohlášena písemná práce z matematiky. Dnes je pondělí, Učební látku si rozdělíme na několik částí – každý den zvládnou jednu část a ve čtvrtek jen opakují.

- 2) Při plánování se nesmí opomenout jedna věc : začlenění přestávek. Neboť problémy s učením vznikají i následkem příliš dlouhého učení. Pokud se učíme dlouho jsme otráveni a upadáme do stresové situace. Dostaví se malátnost, únava , bolest hlavy... Jedno základní pravidlo říká, že asi $1/5$ učební doby tvořit přestávky. Největší výkonnost přichází v poledne a na večer. (od 6 hodin rána až po 12 hodin je nejvyšší výkonnost, pak klesá až do 17 hodin, pak jde výš a po deváté večerní klesá).

- 3) Nikdo by nás k učení neměl učit...za každý výsledek si máme dopřát odměnu

4) Jen malá část učební látky je zakotvena v paměti. Na většinu věcí rychle zapomeneme. Zapomenutí neznamena úplná ztracení všech informací, které jsme kdysi získaly. Každou důležitější látku bychom si měli opakovat. Př. (v pondělí se učíme a naučíme se dané učivo na 100%, každý ostatní den se nám vědomost snižuje o 20% takže za necelých pět dní si nepamatujeme skoro nic. Pokud nás látka jinak nezaujala). Máme tedy jedno pravidlo – opakujeme hned o několik hodin později, opakujeme druhý den, opakujeme po týdnu, po měsíci a po šesti měsících.

- 5) K důkladnému čtení patří :
podtrhování a zvýrazňování
důležitých věcí, zhotovení
výpisků a poznámek. Text si
čteme
2 x po sobě – důkladně , se
zamyšlením. Z textu si
zhotovíme
důležité otázky, na které později
odpovídáme. Znovu čteme –
shrnujeme a opakujeme.

PAMĚŤOVÉ STUPNĚ

- Učební látku vnímáme a přijímáme několika smysly : zrakem, sluchem, čichem, někdy i chutí , svaly a kůží. Nervy které vedou od smyslových orgánů, přenášejí smyslové podněty ke kůře mozkové, kde jsou přeměněny ve smyslové vjemy. Odtud se pak mohou dostat do paměti. Cesta od daného smyslového orgánu k paměti se nazývá „ učební cesta“. Každý člověk je jiný typ – sluchový, zrakový, praktický....tzn. jakou cestou si danou látku nejvíce zapamatujeme.

UČEBNÍ TYPY

- Každý z nás potřebuje k učení trošku jiné podmínky, atmosféru atd. Ty jsou závislé na věku člověka, návycích, charakterových vlastnostech i na výchově. Rozlišujeme typ SUCHOVÝ (nejlépe si pamatuje to, co slyší), ZRAKOVÝ (musí látku vidět, číst) a PRAKTICKÝ (musím si předmět výuky osahat, vyzkoušet, aplikovat do praxe).

TEST – JAKÝ JSI TYP?

- U níže uvedených výroků udej, kolik si zapamatuješ určenou učební cestou

Udej 3, když si zapamatuješ hodně

Udej 2, když si zapamatuješ něco

Udej 1, když si zapamatuješ málo

I. Přečtu si text několikrát za sebou.

II. Poslouchám pozorně přednášku

III. Z textu si vypíši některé záchytné body

IV. Čtu slovíčka několikrát za sebou

V. K učební látce si zhotovuji náčrtek

VI. Spolužák mi něco vysvětluje

VII. V hodině je promítám film

VIII. Z matematiky si vypočítám několik příkladů

IX. Učitel mi něco vysvětluje

X. Slovíčka si několikrát opíši

XI. Prohlédnu si obrázek dobře v učebnici

Nyní sečteš jednotlivé body následujícím způsobem

Učební typ sluchový číslo 2 + č. 5 + č. 7 + č. 10

Učební typ zrakový číslo 1 + č. 4 + č. 8 + č. 12

Učební typ praktický číslo 3 + č. 6 + č. 9 + č. 11

ZÁVĚR ANEB CO S TÍM?

- učebními typy a jejich nejrůznějšími kombinacemi, což mu může zásadně zkomplikovat práci. Proto je velmi důležitá právě diagnostika oněch typů a následná aplikace správných metod. Každé dítě si zaslouží do jisté míry individuální přístup a měly by se ve školách užívat všechny metody vyučování, aby si každý žák takříkajíc přišel na své. Je důležité, aby všichni dostali stejnou šanci...

